

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
Харківський національний університет внутрішніх справ
Факультет № 6
Кафедра правового забезпечення підприємницької діяльності та
фінансової безпеки

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни
«Інвестування»
обов'язкових компонент
освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
072 Фінанси, банківська справа та страхування

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 р. № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол від 25.08.2023 р. № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 р. № 7

Розглянуто на засіданні кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки протокол від 25.08.2023 р. № 7

Розробник: професор кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки факультету №6 ХНУВС, д.ю.н., професор Кириченко Юлія Миколаївна

Рецензенти:

- Суц О.П. – доцент кафедри правового регулювання економіки Харківського національного економічного університету, к.ю.н., доцент;
- Жорнокуй Ю.М. – завідувач кафедри цивільного права та процесу факультету №6 Харківського національного університету внутрішніх справ, д.ю.н., професор.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва напрямку підготовки, спеціальності, освітньокваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 3,0 Загальна кількість годин - 90 Кількість тем - 7	<u>07</u> <u>Управління та адміністрування;</u> <u>072</u> <u>Фінанси, банківська справа та страхування;</u> <u>бакалавр</u> (назва СВО)	Навчальний курс 3 Семестр 5 Види контролю: <u>екзамен</u>
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
Денна форма навчання Лекції - <u>22</u> (години) Практичні заняття - <u>22</u> (години) Самостійна робота - <u>46</u> (години) Індивідуальні завдання: Реферати - <u>1</u> <u>5</u> (кількість, № семестру)		Заочна форма навчання Лекції - <u>6</u> (години) Практичні заняття - <u>4</u> (години) Самостійна робота - <u>80</u> (години) Індивідуальні завдання: Реферати - <u>1</u> <u>5</u> (кількість, № семестру)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Інвестування» є вивчення та засвоєння знань з інвестиційної діяльності, надання майбутнім фахівцям розуміння економічної сутності та механізму інвестування; формування теоретичної та методологічної бази, необхідної для вільного володіння практикою використання інвестиційних інструментів; вироблення вміння оцінювати й аналізувати інвестиційну привабливість галузей, регіонів, підприємств; інвестиційну політику, що проводиться в країні, інвестиційний клімат країни, а також оцінювати інвестиційні інструменти, портфелі та інвестиційні проекти.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Інвестування» є вивчення конкретних шляхів і методів здійснення інвестиційних рішень, а також засобів підвищення ефективності інвестицій; забезпечити опанування студентами прийняття економічно обґрунтованих рішень; розуміння принципів інвестування, вміння оцінювати й аналізувати інвестиційну політику підприємства, що становить теоретичну і практичну базу для виконання дипломної роботи та майбутньої практичної діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки: Зміст дисципліни «Інвестування» базується на пізнанні теорії і практики інвестиційної сфери, є логічним продовженням та базується на основних положеннях дисциплін «Політекономія», «Історія економічних вчень», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Гроші та кредит», «Економіка підприємства», «Фінанси», «Економіка підприємства» і, в свою чергу, є базовою для спеціальних дисциплін «Інвестиційний менеджмент», «Проектний аналіз», «Аналіз інвестиційних проектів», «Економіка і організація інноваційної діяльності» та «Фінансовий менеджмент».

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати:** основні положення організації, планування та державного регулювання інвестиційної діяльності підприємств; основи формування та оптимізації структури джерел фінансування інвестиційної діяльності; принципи формування, типи та тактику управління портфелем цінних паперів; класифікацію та методичні підходи до аналізу інвестиційних проектів; зміст, види та систему показників оцінки ефективності інвестицій. **вміти:** оцінювати вплив чинників зовнішнього середовища на інвестиційну діяльність підприємства; розробляти стратегію і тактику інвестиційної діяльності підприємства; складати довгострокові та короткострокові плани інвестиційної діяльності підприємства; аналізувати окремі фінансові інструменти, обирати метод визначення та розраховувати показники ефективності інвестицій.

Вивчення дисципліни має сприяти формуванню у студентів економічного мислення, творчої активності, навичок самостійної роботи.

Вивчення курсу допоможе студентам орієнтуватися в питаннях інвестиційної діяльності на макро- та мікрорівні, особливостях інвестування в ринкових економічних умовах, розуміти роль інвестиційної політики як засобу підвищення ефективності підприємницької діяльності, виробництва

конкурентоспроможної продукції та освоєння нових ринків її збуту; вміти управляти інвестиційними проектами на підприємстві та обирати найефективніші напрями інвестування.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 години / 3,0 кредити ECTS.

Програмні компетентності:

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
	ЗК-2	Здатність планувати та управляти часом.
	ЗК-3	Здатність планувати та управляти часом
	ЗК-5	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
	ЗК-6	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
	ЗК-10	Здатність виявляти ініціативу та підприємливість, адаптуватися та діяти у новій ситуації.
	ЗК-13	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК-1	Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро-та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

	СК-4	Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.
	СК-5	Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.
	СК-6	Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
	СК-7	Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.
	СК-9	Здатність здійснювати ефективні комунікації.
	СК-10	Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.
	СК-12	Застосовувати знання для розв'язання типових та нетипових завдань з захисту фінансової безпеки.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема № 1. Методологічні основи інвестування

Економічна сутність інвестицій та їх значення для розвитку економіки

Класифікація інвестицій за критеріями: за територіальною ознакою (у межах країни чи за кордоном) (внутрішні (вітчизняні), зовнішні, іноземні інвестиції); в залежності від термінів вкладення капіталу (короткострокові, середньострокові, довгострокові інвестиції); за формами власності (державні, приватні, іноземні, спільні або змішані інвестиції); за характером участі інвестора в процесі інвестування (прямі, непрямі (опосередковані) інвестиції); за відтворювальною спроможністю (валові, чисті та реноваційні інвестиції); поділ для іноземних інвестицій (прямі, портфельні інвестиції); в залежності від статусу інвестора (індивідуальні, інституціональні інвестиції); в залежності від сфери вкладення інвестиції (фінансові, реальні інвестиції; інновації (інноваційна форма інвестицій), інтелектуальні інвестиції); за спрямуванням, тобто за цілями інвестування та нормою прибутку (вимушені, інвестиції з метою збереження позицій на ринку, інвестиції з метою оновлення основних виробничих засобів, інвестиції з метою економії витрат, інвестиції з метою збільшення доходів, «ризикові» інвестиції); за характером направленості дії інвестиції (початкові або нетто-інвестиції, інвестиції на розширення або екстенсивні інвестиції, реінвестиції, бруто-інвестиції, дезінвестиції); за ступенем сумісності

здійснення (незалежні, взаємозалежні, взаємовиключні інвестиції); за рівнем інвестиційного ризику (безризикові, низько ризикові, середньоризикові, високоризикові, спекулятивні інвестиції); за рівнем доходності (високодохідні, середньодохідні, низькодохідні (малодохідні), бездохідні інвестиції).

Основні стадії інвестиційного процесу.

Інвестиційний ринок. Взаємозв'язок інвестиційного та фінансового ринку. Ринок інвестицій та інвестиційних товарів.

Інвестиційний клімат. Чинники, що роблять сприятливим інвестиційний клімат: інвестиційна активність населення; правове поле та політична воля адміністрації; рівень розвитку продуктивних сил та інфраструктури ринку інвестицій; рівень системи і статус іноземного інвестора.

Шляхи активізації інвестування. Напрямки створення сприятливих умов інвестування. Державна кредитно-інвестиційна політика. Розвиток ринку інвестиційних цінних паперів. Удосконалення фінансово-кредитної системи.

Тема № 2. Суб'єкти й об'єкти інвестиційної діяльності

Інвестиційна діяльність: поняття та учасники.

Держава як суб'єкт інвестиційної діяльності та її інститути

Господарські товариства як суб'єкти інвестиційної діяльності. Загальна характеристика господарських товариств. Акціонерні товариства. Товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Повне та командитне товариства.

Фінансово-кредитні установи.

Інститути спільного інвестування.

Функціональні учасники інвестиційного процесу.

Тема № 3. Фінансові інвестиції

Поняття та загальна характеристика цінних паперів. Характеристика акцій. Характеристика облігацій. Характеристика ощадних сертифікатів. Характеристика векселів. Характеристика інвестиційних сертифікатів. Характеристика державних цінних паперів. Характеристика фондових деривативів.

Поняття та учасники ринку цінних паперів. Структура ринку цінних паперів. Визначення вартості цінних паперів і аналіз ефективності фінансових інвестицій.

Визначення вартості грошей у часі і її використання у фінансових розрахунках. Моделі оцінки інвестиційної вартості акцій. Модель оцінки інвестиційної вартості облігацій.

Управління інвестиційним портфелем. Поняття та принципи формування інвестиційного портфеля. Типи портфелів цінних паперів. Портфельний ризик і методи його зниження. Управління портфелем цінних паперів.

Тема № 4. Інвестиції в засоби виробництва

Економічна сутність реальних інвестицій. Класифікація та особливості інвестицій в засоби виробництва. Кругообіг реальних інвестицій. Оцінка

об'єктів реальних інвестицій. Особливості оцінки нерухомості. Об'єкти реальних інвестицій. Оцінка об'єктів реальних інвестицій. Особливості оцінки нерухомості.

Тема № 5. Інноваційна форма інвестицій

Економічна сутність інновацій та інноваційного процесу. Класифікація інновацій.

Інноваційна діяльність. Об'єкти інноваційної діяльності. Інноваційний продукт, інноваційна продукція, інноваційний проект, пріоритетні інноваційні проекти.

Інтелектуальні інвестиції. Об'єкти інтелектуальних інвестицій.

Суб'єкти інноваційної діяльності. Джерела фінансування інноваційної діяльності.

Тема № 6. Залучення іноземного капіталу

Сутність іноземних інвестицій та їх класифікація. Специфіка здійснення іноземних інвестицій. Проблеми іноземного інвестування в Україні.

Міжнародна інвестиційна діяльність та її чинники. Міжнародні фінансові інститути та їх функції на інвестиційному ринку. Спеціальні та вільні економічні зони їх класифікація та мета створення.

Державна політика заохочення іноземних інвесторів в Україні.

Тема № 7. Обґрунтування доцільності інвестування Види оцінки ефективності інвестицій.

Методи оцінки ефективності інвестицій.

Метод розрахунку чистого приведенного доходу (ПРУ).

Метод визначення рентабельності інвестицій.

Метод визначення внутрішньої норми рентабельності. Метод розрахунку періоду окупності.

Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 5							
Тема № 1. Методологічні основи інвестування	10	4		4		2	Екз
Тема № 2. Суб'єкти й об'єкти інвестиційної діяльності	15	4		4		7	
Тема № 3. Фінансові інвестиції	15	4		4		7	
Тема № 4. Інвестиції в засоби виробництва	15	4		4		7	
Тема № 5. Інноваційна форма інвестицій	15	2		2		11	
Тема № 6. Залучення іноземного капіталу	10	2		2		6	
Тема № 7. Обґрунтування доцільності інвестування	10	2		2		6	
Всього за семестр № 5:	90	22		22		46	

**4.1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(заочна форма навчання)**

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 5							
Тема № 1. Методологічні основи інвестування	10					10	Екз
Тема № 2. Суб'єкти й об'єкти інвестиційної діяльності	15					15	
Тема № 3. Фінансові інвестиції	15	2		2		11	
Тема № 4. Інвестиції в засоби виробництва	15					15	
Тема № 5. Інноваційна форма інвестицій	15	2		2		11	
Тема № 6. Залучення іноземного капіталу	10					10	
Тема № 7. Обґрунтування доцільності інвестування	10	2				10	
Всього за семестр № 5:	90	6		4		80	

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни		Література:
	Тема № 1: Методологічні основи інвестування	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна сутність інвестицій та їх значення для розвитку економіки 2. Класифікація інвестицій 3. Основні стадії інвестиційного процесу 4. Інвестиційний ринок 	Дука А.П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування: навч. посібн. / А.П. Дука. - К.: Каравела, 2012. - 432 с.
	Тема № 2: Суб'єкти й об'єкти інвестиційної діяльності	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Інвестиційна діяльність: поняття та учасники 2. Держава як суб'єкт інвестиційної діяльності та її інститути 3. Господарські товариства як суб'єкти інвестиційної діяльності <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Загальна характеристика господарських товариств 3.2. Акціонерні товариства 3.3. Товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю 3.4. Повне та командитне товариства 4. Фінансово-кредитні установи 5. Інститути спільного інвестування 6. Функціональні учасники інвестиційного процесу 	Інвестування: підручник / за ред. Л.О. Омелянович. - К., 2012. - 278 с.
	Тема № 3: Фінансові інвестиції	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та загальна характеристика цінних паперів 2. Характеристика акцій 3. Характеристика облігацій 4. Характеристика ощадних сертифікатів 5. Характеристика векселів 6. Характеристика інвестиційних сертифікатів 7. Характеристика державних цінних паперів 8. Характеристика фондових деривативів 9. Поняття та учасники ринку цінних паперів 10. Структура ринку цінних паперів 11. Визначення вартості грошей у часі і її використання у фінансових розрахунках 12. Модель оцінки інвестиційної вартості акцій 13. Модель оцінки інвестиційної вартості облігацій 14. Поняття та принципи формування інвестиційного портфеля 15. Типи портфелів цінних паперів 16. Портфельний ризик і методи його зниження 	Алексеєнко І. І. Інвестування [Електронний ресурс] : навч. посіб. / І. І. Алексеєнко, О. В. Слуцька ; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. - Електрон. текстові дан. (1,41 МБ). - Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018.

		17. Управління портфелем цінних паперів	
		Тема № 4: Інвестиції в засоби виробництва	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості інвестування в засоби виробництва 2. Форми реальних інвестицій 3. Джерела фінансування та структура капіталовкладень 	<p>Алексєєнко І. І. Інвестування [Електронний ресурс] : навч. посіб. / І. І. Алексєєнко, О. В. Слущка ; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. - Електрон. текстові дан. (1,41 МБ). - Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018.</p>
		Тема № 5. Інноваційна форма інвестицій	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття інновацій. Основні стадії інноваційного процесу 2. Об'єкти та суб'єкти інноваційної діяльності 3. Венчурне підприємництво та його організаційні форми 4. Інтелектуальні інвестиції 5. Державне регулювання інноваційної діяльності 	<p>Алексєєнко І. І. Інвестування [Електронний ресурс] : навч. посіб. / І. І. Алексєєнко, О. В. Слущка ; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. - Електрон. текстові дан. (1,41 МБ). - Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018.</p>
		Тема № 6: Залучення іноземного капіталу	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види іноземних інвестицій 2. Правове регулювання іноземних інвестицій 3. Міжнародна інвестиційна діяльність та її інститути 	<p>Інвестування: підручник / за ред. Л.О. Омелянович. - К., 2012. - 278 с.</p>
		Тема № 7: Обґрунтування доцільності інвестування	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Види оцінки ефективності інвестицій 2. Методи оцінки ефективності інвестицій 3. Метод розрахунку чистого приведенного доходу (NPV) 4. Метод визначення рентабельності інвестицій (PI) 	<p>Інвестування: підручник / за ред. Л.О. Омелянович. - К., 2012. - 278 с.</p>

		5. Метод визначення внутрішньої норми рентабельності (IRR)	
		6. Метод розрахунку періоду окупності (PP)	

4. Індивідуальні завдання

Творча робота студента виконується у письмовому вигляді за обраною темою. При роботі з матеріалом студент повинен використовувати не лише нормативно-правові акти та підручники, а й статті у періодичних та наукових виданнях. Конкретний перелік джерел інформації обирається студентом самостійно.

Студент може виконати науково-дослідну роботу за тематикою погодженою з керівником. Перший етап полягає у вивченні студентом відповідного розділу підручника, ознайомлення з нормативно-правовими актами та матеріалами судової практики, постановами Пленуму Верховного Суду України, підборі спеціальної літератури за темою науково-дослідної роботи. Другий етап написання роботи полягає в складанні плану роботи, студент може це зробити самостійно або звернутися до викладача за консультацією. Починається робота із вступу. В якому необхідно обґрунтувати актуальність теми, певний рівень теоретичної та практичної новизни, цілі та завдання дослідження. Індивідуальна науково-дослідна робота має складатися з плану, вступу, основного змісту, висновків і списку літератури. Роботу потрібно виконувати відповідно до плану, робити підстрочні посилання на використані нормативно-правові акти та літературні джерела.

Робота повинна містити висновки в яких студент формулює основні положення та пропозиції щодо вдосконалення діючого законодавства та практики його застосування. Обсяг науково-дослідної роботи має становити не менше 23-30 сторінок(формат А-4), 14 шрифту через 1,5 інтервал.

Список використаних джерел завершує роботу та оформляється таким чином. Спочатку в ньому розміщуються за юридичною силою нормативно-правові акти (Конституція України, міжнародно-правові договори і угоди, Кодекс законів про працю України), потім наукові праці (підручники, книги, статті), в алфавітному порядку. У кінці списку міститься перелік практичних матеріалів, використаних у роботі.

5.1.1. Теми рефератів

1. Макроекономічне регулювання інвестиційного процесу.
2. Цільові програми залучення інвестицій на регіональному рівні.
3. Сучасні підходи до визначення класифікаційних ознак інвестицій.
4. Джерела фінансування інвестиційної діяльності та їх оптимізація.
5. Методи фінансування інвестиційної діяльності та їх розвиток в сучасних умовах господарювання.
6. Економіка та управління інвестиційними процесами в окремих галузях промисловості та економіці України в цілому.

7. Вплив інвестиційних процесів на рівень розвитку виробництва (на прикладі конкретного підприємства, галузі).
8. Методичні підходи до оцінювання ефективності інвестицій.
9. Критерії та показники економічної ефективності інвестиційних проектів.
10. Пріоритетні напрями інвестицій в окремих галузях промисловості та економіки України в цілому.
11. Державне регулювання інвестиційної діяльності в Україні.
12. Інвестиційні ризики та способи їх зниження.
13. Правові аспекти здійснення інвестиційної діяльності в Україні.
14. Методи індикативного планування інвестицій.
15. Роль і значення інвестицій для розвитку окремих галузей промисловості та економіки України в цілому.
16. Фактори впливу на ефективність інвестиційного процесу в окремих галузях промисловості та економіці України в цілому.
17. Залучення іноземних інвестицій в окремі галузі промисловості та економіку України в цілому.
18. Інвестиційна діяльність підприємства (на прикладі конкретного підприємства).
19. Інноваційна діяльність підприємства (на прикладі конкретного підприємства).
20. Стан та тенденції розвитку інвестиційної діяльності у галузі (на прикладі галузі народного господарства).
21. Обґрунтування доцільності інвестування.
22. Стратегія бізнес-плану інвестиційного проекту, його розділи та показники.
23. Аналіз інвестиційних проектів: мета, завдання, види аналізу, їх послідовність та взаємозв'язок.
24. Поняття та класифікація інвестиційних ризиків.
25. Фактори, що впливають на інвестиційні ризики та способи запобігання ним.
26. Розвиток фінансового інвестування в Україні.
27. Розвиток реального інвестування в Україні.
28. Інноваційна форма інвестицій.
29. Інтелектуальні інвестиції та економічні проблеми інтелектуальної власності.
30. Фінансове забезпечення інвестиційної діяльності підприємств.
31. Розвиток ринку цінних паперів в Україні.
32. Принципи формування портфеля цінних паперів та характеристика цінних паперів з точки зору інвестора.
33. Методи економічної і фінансової оцінки інвестиційних проектів.
34. Мета, завдання та складання бюджету інвестиційного проекту.
35. Моніторинг інвестиційного процесу.

36. Організаційно-правове регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності.
37. Розвиток міжнародної інвестиційної діяльності.
38. Міжнародні фінансово-кредитні установи та розвиток їх співпраці з Україною.
39. Перспективні напрями інвестиційної діяльності в окремих галузях народного господарства та економіці України в цілому.
40. Інвестиційний клімат держави і фактори, що його формують. Створення сприятливого інвестиційного клімату в Україні.

5.1.2. Теми наукових робіт

1. Макроекономічне регулювання інвестиційного процесу.
2. Цільові програми залучення інвестицій на регіональному рівні.
3. Сучасні підходи до визначення класифікаційних ознак інвестицій.
4. Джерела фінансування інвестиційної діяльності та їх оптимізація.
5. Методи фінансування інвестиційної діяльності та їх розвиток в сучасних умовах господарювання.
6. Економіка та управління інвестиційними процесами в окремих галузях промисловості та економіці України в цілому.
7. Вплив інвестиційних процесів на рівень розвитку виробництва (на прикладі конкретного підприємства, галузі).
8. Методичні підходи до оцінювання ефективності інвестицій.
9. Критерії та показники економічної ефективності інвестиційних проектів.
10. Пріоритетні напрями інвестицій в окремих галузях промисловості та економіки України в цілому.
11. Державне регулювання інвестиційної діяльності в Україні.
12. Інвестиційні ризики та способи їх зниження.
13. Правові аспекти здійснення інвестиційної діяльності в Україні.
14. Методи індикативного планування інвестицій.
15. Роль і значення інвестицій для розвитку окремих галузей промисловості та економіки України в цілому.
16. Фактори впливу на ефективність інвестиційного процесу в окремих галузях промисловості та економіці України в цілому.
17. Залучення іноземних інвестицій в окремі галузі промисловості та економіку України в цілому.
18. Інвестиційна діяльність підприємства (на прикладі конкретного підприємства).
19. Інноваційна діяльність підприємства (на прикладі конкретного підприємства).
20. Стан та тенденції розвитку інвестиційної діяльності у галузі (на прикладі галузі народного господарства).
21. Обґрунтування доцільності інвестування.

22. Стратегія бізнес-плану інвестиційного проекту, його розділи та показники.
23. Аналіз інвестиційних проектів: мета, завдання, види аналізу, їх послідовність та взаємозв'язок.
24. Поняття та класифікація інвестиційних ризиків.
25. Фактори, що впливають на інвестиційні ризики та способи запобігання ним.
26. Розвиток фінансового інвестування в Україні.
27. Розвиток реального інвестування в Україні.
28. Інноваційна форма інвестицій.
29. Інтелектуальні інвестиції та економічні проблеми інтелектуальної власності.
30. Фінансове забезпечення інвестиційної діяльності підприємств.
31. Розвиток ринку цінних паперів в Україні.
32. Принципи формування портфеля цінних паперів та характеристика цінних паперів з точки зору інвестора.
33. Методи економічної і фінансової оцінки інвестиційних проектів.
34. Мета, завдання та складання бюджету інвестиційного проекту.
35. Моніторинг інвестиційного процесу.
36. Організаційно-правове регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності.
37. Розвиток міжнародної інвестиційної діяльності.
38. Міжнародні фінансово-кредитні установи та розвиток їх співпраці з Україною.
39. Перспективні напрями інвестиційної діяльності в окремих галузях народного господарства та економіці України в цілому.
40. Інвестиційний клімат держави і фактори, що його формують. Створення сприятливого інвестиційного клімату в Україні.

6. Методи навчання

Для досягнення мети та завдань вивчення дисципліни студенти повинні виконати запланований обсяг аудиторних занять (прослухати лекції та взяти участь у практичних заняттях, пройти рубіжний контроль у вигляді відповідей на тестові завдання, а також виконати самостійну (позааудиторну) роботу.

При підготовці наукової роботи студенти, як правило, повинні проконсультуватися з викладачем (лектором) і узгодити з ним тематику, зміст роботи у вигляді розгорнутого плану та обов'язкові для використання літературні джерела. При підготовці реферату студенти повинні використовувати рекомендовану літературу, а також інші джерела інформації (Інтернет та періодичні видання, аналітичні прозирки тощо). Наявність в науковій роботі оригінальних матеріалів, результатів власних аналітичних досліджень та висновків є необхідною умовою позитивного оцінювання роботи студента.

Мета семінарських занять при вивченні дисципліни «Інвестування» ознайомити студентів з особливостями самостійної роботи з літературою, першоджерелами з дисципліни та методикою їх опрацювання, підготувати їх до написання рефератів, сформувати навички участі в колективних заходах - навчальних прес-конференціях, круглих столах, дискусіях.

Дискусія є однією з найпоширеніших форм заняття. Мета дискусії - виявити відмінності в розумінні питання і у творчій суперечці встановити істину, дійти спільної точки зору. Змістовна самостійна підготовка студента в цьому разі - накопичення необхідних знань з теми. Дискусія збагачує зміст вже відомого студентам матеріалу, допомагає впорядкувати і закріпити його.

У практиці викладання дисципліни «Інвестування» застосовується поєднання таких видів занять:

- заняття «запитання-відповідь»;
- розгорнута бесіда, яка передбачає ґрунтовну підготовку студентів з питань;
- усні відповіді студентів з подальшим їх обговоренням;
- дискусія за принципом круглий стіл, презентація;
- обговорення письмових рефератів студентів та їх оцінювання;
- конференція, робота з малими групами;
- вирішення проблемних завдань, конкретних ситуацій;
- «мозкова атака».

•
•

7. Перелік питань до екзамену з дисципліни «Інвестування»:

1. Економічна сутність інвестицій та їх значення для розвитку економіки
2. Класифікація інвестицій
3. Основні стадії інвестиційного процесу
4. Інвестиційний ринок
5. Інвестиційна діяльність: поняття та учасники
6. Держава як суб'єкт інвестиційної діяльності та її інститути
7. Господарські товариства як суб'єкти інвестиційної діяльності
8. Загальна характеристика господарських товариств
9. Акціонерні товариства
10. Товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю
11. Повне та командитне товариства
12. Фінансово-кредитні установи
13. Інститути спільного інвестування
14. Функціональні учасники інвестиційного процесу
15. Поняття та загальна характеристика цінних паперів
16. Характеристика акцій
17. Характеристика облігацій
18. Характеристика ощадних сертифікатів
19. Характеристика векселів

20. Характеристика інвестиційних сертифікатів
21. Характеристика державних цінних паперів
22. Характеристика фондових деривативів
23. Поняття та учасники ринку цінних паперів
24. Структура ринку цінних паперів
25. Визначення вартості грошей у часі і її використання у фінансових розрахунках
26. Модель оцінки інвестиційної вартості акцій
27. Модель оцінки інвестиційної вартості облігацій
28. Поняття та принципи формування інвестиційного портфеля
29. Типи портфельів цінних паперів
30. Портфельний ризик і методи його зниження
31. Управління портфелем цінних паперів
32. Особливості інвестування в засоби виробництва
33. Форми реальних інвестицій
34. Джерела фінансування та структура капіталовкладень
35. Поняття інновацій. Основні стадії інноваційного процесу
36. Об'єкти та суб'єкти інноваційної діяльності
37. Венчурне підприємництво та його організаційні форми
38. Інтелектуальні інвестиції
39. Державне регулювання інноваційної діяльності
40. Поняття та види іноземних інвестицій
41. Правове регулювання іноземних інвестицій
42. Міжнародна інвестиційна діяльність та її інститути
43. Види оцінки ефективності інвестицій
44. Методи оцінки ефективності інвестицій
45. Метод розрахунку чистого приведенного доходу
46. Метод визначення рентабельності інвестицій
47. Метод визначення внутрішньої норми рентабельності
48. Метод розрахунку періоду окупності
49. Поняття завдання та порядок розробки інвестиційного проекту
50. Учасники інвестиційного проекту
51. Класифікація інвестиційних проектів
52. Життєвий цикл проекту
53. Аналіз інвестиційних проектів
54. Джерела фінансування інвестиційної діяльності
55. Методи фінансування інвестиційної діяльності
56. Ціна авансованого капіталу
57. Оптимізація структури інвестиційних ресурсів
58. Сутність та завдання інвестиційного менеджменту
59. Основні функції інвестиційного менеджменту.
60. Завдання та особливості управління фінансовими інвестиціями
61. Особливості управління реальними інвестиціями
62. Індикативне планування інвестиційної діяльності

63. Поняття та фактори виникнення ризику
64. Форми інвестиційного ризику
65. Управління інвестиційними ризиками
66. Методи зниження інвестиційних ризиків
67. Інвестиційна привабливість та методичні підходи до її визначення
68. Оцінка і прогнозування інвестиційної привабливості галузей економіки
69. Оцінка і прогнозування інвестиційної привабливості регіонів
70. Оцінка інвестиційної привабливості підприємств
71. Способи реалізації інвестиційних проектів
72. Договірні відносини в процесі реалізації проектів
73. Типи договорів підяду
74. Підрядні тендери та контракти
75. Порядок проведення тендерних торгів
76. Матеріально-технічне забезпечення інвестиційного проекту
77. Комплектація будівництв обладнанням
78. Етапи прийняття інвестором виконаних робіт і готових об'єктів
79. Моніторинг реалізації інвестиційних проектів
80. Макроекономічне регулювання інвестиційного процесу
81. Правове регулювання інвестиційного процесу в Україні
82. Особливості правового регулювання діяльності іноземних інвесторів на території України
83. Інвестиційний клімат держави та фактори, що його формують.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи включають у себе поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль.

До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських, практичних, лабораторних занять;
- якості виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних та лабораторних занять і має за мету перевірку засвоєння знань, умінь і навичок здобувачем з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну та індивідуальну роботи виставляються в журнали обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів вищої освіти в Університеті враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні,

лабораторні тощо); самостійна та індивідуальна роботи (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у вигляді, передбаченому в робочій програмі навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Результат навчальних занять за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок під час навчальних занять протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Результат самостійної роботи за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок з самостійної роботи, отриманих протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

<i>Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)</i>	<i>Результат навчальних занять за семестр</i>	<i>Результат самостійної роботи за семестр</i>	<i>)</i>	<i>*)</i>
<i>((</i>	<i>)</i>	<i>/</i>	<i>)</i>	<i>10</i>

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображуються у відомостях обліку успішності, навчальних картках курсантів (студентів, слухачів), залікових книжках. **Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (заліку, екзамену) обов'язкова.** Якщо здобувач не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен, залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку), з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому

контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності курсантів (студентів, слухачів), становить - **50**

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

<i>Підсумкові бали навчальної дисципліни</i>	<i>Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)</i>	<i>Кількість балів за підсумковим контролем</i>
---	--	--

Здобувач, який під час складання підсумкового контролю отримав оцінку «незадовільно», складає підсумковий контроль (екзамен, залік) повторно. Повторне складання підсумкового контролю (екзамену, заліку) допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни, у тому числі один раз – викладачеві, а другий – комісії, що створюється навчально-науковими інститутами (факультетами). Незадовільні оцінки виставляються тільки в відомостях обліку успішності. Здобувачам, які отримали не більше як дві незадовільні оцінки (нижче ніж 60 балів) з навчальної дисципліни, можуть бути встановлені різні строки ліквідації академічної заборгованості, але не пізніше як за день до фактичного початку навчальних занять у наступному семестрі. Здобувачі, які не ліквідували академічну заборгованість у встановлений термін, відраховуються з Університету. Особи, які одержали більше двох незадовільних оцінок (нижче ніж 60 балів) за підсумковими результатами вивчення навчальних дисциплін з урахуванням підсумкового контролю, відраховуються з Університету.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим контролем у формі підсумкового контролю (екзамену чи заліку), то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному та попередньому семестрах.

<i>Підсумкові бали навчальної дисципліни</i>	<i>Підсумко ві бали за поточний семестр</i>	<i>Підсумков і бали за попередній семестр</i>	2
---	--	--	----------

У цьому розділі також повинні бути розроблені чіткі критерії оцінювання результатів роботи здобувачів вищої освіти під час поточного контролю (роботу на семінарських, практичних, лабораторних й інших аудиторних заняттях, виконання самостійних навчальних та індивідуальних творчих завдань) та підсумкового контролю. Кафедра визначає вимоги до здобувачів вищої освіти щодо засвоєння змісту навчальної дисципліни, а саме: кількість оцінок, яку він повинен отримати під час аудиторної роботи, самостійної або індивідуальної роботи. Наприклад:

<i>Підсумкові бали</i>	<i>Загальна кількість</i>	<i>Кількість балів за</i>
-------------------------------	----------------------------------	----------------------------------

*навчальної
дисципліни*

*балів (перед підсумковим
контролем)*

підсумковим контролем

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка	
		Оцінка	Пояснення
97-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі. відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
94-96			
90-93			
85-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані якості виконання більшості з них оцінена числом балів, близьким до максимального , робота з двома-трьома незначними помилками
80-84			
75-79		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якості виконання жодного з них не оцінена мінімальним числом балів, деякі вади завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками, або з однією- двома значними помилками
70-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково , але прогалини не несуть істотний характер, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконана , деякі з виконаних завдань містять помилки, робота з трьома значними помилками
65-69			
60-64		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково , деякі практичні навички роботи несформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якості виконання деяких з них; оцінена числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки
40-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково , потрібні практичні навички роботи несформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконана , або якості їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторною складання), робота, що потребує доробки
21-40			
1-20		F	«Безумовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу неосвоєний , потрібні практичні навички роботи несформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота паї матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки.

10. Рекомендована література (основна, додаткова), інформаційні ресурси в Інтернеті

Основна:

1. Алексеев І. І. Інвестування [Електронний ресурс] : навч. посіб. / І. І. Алексеев, О. В. Слущка ; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. - Електрон. текстові дан. (1,41 МБ). - Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. - 205 с. Режим доступу: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/23736>
2. Інвестування: підручник / за ред. Л.О. Омелянович. - К., 2012. - 278 с.
3. Про захист іноземних інвестицій в Україні: Закон України від 10.09.91 № 1540а - XII // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 1991. - № 46. - С. 616. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1540%D0%B0-12#Text>
4. Про інвестиційну діяльність: Закон України № 1560-XII від 18.09.1991 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.
5. Про режим іноземного інвестування : Закон України від 19.03.1996 р. № 93/96-ВР [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/93/96-вр>.

Додаткова:

6. Дука А. П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування : [навч. посібн.] / А. П. Дука – К. : Каравела, 2012. – 432 с.
7. Інвестування : [підручник] / І. Л. Сазонець, В. А. Федорова. – К. : ЦУЛ, 2011. – 312 с. – Режим доступу: <https://library.nusta.edu.ua/depositary/%D0%9E%D1%86%D0%B8%D1%84%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%96%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8/%D0%86%D0%9D%D0%92%D0%95%D0%A1%D0%A2%D0%A3%D0%92%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AF.pdf>
8. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 36. – Ст. 266. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
9. Про фінансовий лізинг: Закон України № 1381-М від 11 грудня 2003 року // Урядовий кур'єр. - 2004. - № 8. - С. 10.

Інформаційні ресурси:

10. Офіційний сайт Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України. - Режим доступу: <http://www.ukrproject.gov.ua>.
11. Офіційний сайт Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України. - Режим доступу: <http://dknii.gov.ua>.
12. Офіційний сайт Державної служби інтелектуальної власності України. - Режим доступу: <http://sips.gov.ua>.

13. Офіційний сайт Державної служби статистики України. - Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
14. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. - Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>.
15. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. - Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
16. Офіційний сайт Національного банку України. - Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
17. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. - Режим доступу: <http://www.ssmsc.gov.ua>.
18. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. - Режим доступу: <http://www.dfr.gov.ua>.
19. Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. - Режим доступу: <http://www.uaib.com.ua>.
20. Офіційний сайт Української біржі. - Режим доступу: <http://www.ux.ua>.